

ТОЛЕРАНТНІСТЬ – ШЛЯХ ДО МИРУ

Інформаційно-бібліографічна довідка

Толерантність – це гармонія в багатоманітності.

Г.Сковорода

Толерантність (від латинського "толеран") - терпіння, переносимість, поблажливість. Словник іноземних мов трактує її як терпіння до чужих думок і вірувань. На сьогоднішній день толерантність розглядається в контексті таких понять як визнання, прийняття, розуміння.

Визнання - це здатність бачити в іншому саме іншого, як носія інших цінностей, іншої логіки мислення, інших форм поведінки.

Прийняття - це позитивне відношення до таких відзнак.

Розуміння - це уміння бачити іншого із середини, здатність поглянути на його світ одночасно з двох точок зору: своєї власної та його.

Толерантність передбачає всього лише нормальні цивілізовані стосунки між людьми, усвідомлення того, що світ і соціальне середовище багатомірні, а, отже, і погляди на цей світ різні, вони не можуть і не повинні зводитися до одноманітності або бути на чийсь користь.

Поняття толерантності у різних мовах відрізняється смисловими відтінками, що зумовлено культурними та ментальними особливостями. Наприклад,

Tolerancia (іспан.) - здатність визнавати відмінність від власних ідей чи помислів;

Tolerance (франц.) - ставлення, під час якого людина визнає, що інші можуть думати чи діяти інакше, ніж вона сама;

Tolerance (англ.) - готовність бути терплячим;

Kuan rong (китайська) - дозволяти, приймати, бути по відношенню до інших милосердним;

Tasamul' (араб.) - прощення, милосердя, м'якість, терпіння, чуйне ставлення до інших;

Терпіння - здатність стійко, без нарікань витримувати фізичні або моральні страждання, життєві злигодні тощо. Уміння довго та спокійно витримувати щось нудне, неприємне, небажане тощо.

16 листопада у всьому світі відзначається Міжнародний день толерантності. Його запровадили у 1996 році за рішенням Генеральної Асамблеї ООН. Саме цього дня ЮНЕСКО ухвалило [Декларацію принципів терпимості](#). У Декларації йдеться про рівність усіх людей, незалежно від їхнього віросповідання, етнічної належності чи кольору шкіри. Ця Декларація розвиває принципи, які були сформульовані у 1948 році у Загальній декларації прав людини, що проголошує неприйняття усіх форм дискримінації, недопущення геноциду і покарання за нього.

Все люди рождаються свободними и равними в своем достоинстве и правах. (Всеобщая Декларация прав человека)

Як заявлено в Декларації принципів терпимості, «терпимість – це те, що робить можливим досягнення миру та веде від культури війни до культури миру». Терпимість, йдеться у **статті 1**, означає повагу, прийняття та правильне розуміння багатого різноманіття культур нашого світу, наших форм самовираження і способів вияву людської індивідуальності. Їй сприяють знання, відкритість, спілкування та свобода думки, совісті та переконань.

Декларація принципів терпимості звертається до держав, які мають гарантувати створення справедливого законодавства, дотримання правопорядку, судово-процесуальних та адміністративних норм. У **статті 2** Декларації говориться, що для того, щоб зробити суспільство більш терпимим, держави мають ратифікувати існуючі міжнародні конвенції з прав людини, і, якщо це необхідно, розробити нове законодавство з метою забезпечення в суспільстві принципу рівних прав та можливостей для всіх груп та окремих людей.

Генеральна Асамблея ООН запропонувала державам-учасникам щорічно святкувати Міжнародний день, присвячений терпимості, проводячи цього дня заходи щодо поширення ідей толерантності, орієнтовані як на навчальні заклади так і на широку громадськість. Цього дня за традицією у багатьох країнах проводяться акції, спрямовані проти екстремізму, різноманітних форм дискримінації та проявів нетерпимості.

Пропонуємо деякі ресурси та публікації за темою:

- Акімов Д. Явища толерантності і мігрантофобії в умовах сучасної трудової міграції / Дмитро Акімов // Віче. - 2009. - №20. - С.17-19.
- Андоленко О. Бібліотека – територія толерантності / О. Андоленко // Бібліотечний форум України. – 2007. - №3. - С.38.
- Бабій Л. Бібліотека – територія толерантності / Л.Бабій // Бібліотечна планета. - 2005. - №4. - С.28.
- Галицький І. Нормативні засади концепції формування толерантності в українському суспільстві / І.Галицький // Право України. - 2011. - №9. - С. 294-301
- Гусев А. И. Толерантность к неопределенности: проблематика исследований / А.И.Гусев. // Практична психологія та соціальна робота. - 2007. - № 8. - С.75.
- Кашинцева О. Право пацієнта на духовну підтримку: принцип толерантності в біотичній доктрині./ О.Кашинцева // Право України. - 2011. - №1. - С.196-198.
- Міщишина О. Толерантність як запорука людяності / Олена Міщишина // Віче. - 2010. - №13. - С.34 – 35.

Ресурси онлайн

- Артемьева В. А., Данилова М. В. Анализ понятия «толерантность» в современной научной литературе // Молодой ученый. — 2015. — №2. — С. 471-474. — Режим доступу : <http://moluch.ru/archive/82/14888/>
- Горянська А. М. Толерантність в системі ціннісних орієнтацій студентів педвузів / А. М. Горянська // Психологічні науки. - К., 2005. — Режим доступу : <http://www.info-library.com.ua/books-text-10201.html>
- Дубасенюк О.А. Проблема толерантності в антропофілософському виміру. // Історичні уроки голокосту та міжнародні відносини (до 70-річчя початку другої світової війни): матер. міжнарод. наук.-практ. конф. для викладачів та студентів : зб. наук. праць. — Дніпропетровськ: Центр "Ткума", 2010. - С. 360-365 — Режим доступу : http://eprints.zu.edu.ua/85777/1/ПРОБЛЕМА%20ТОЛЕРАНТНОСТ_%20В%20АНТРОПОФ_ЛОСОФСЬКОМУ%20ВИМ_РУ.pdf
- Ильинская С. Толерантность как принцип политического действия: история, теория, практика / Ильинская С. — Праксис, 2007. — Режим доступу : http://nitrobook.at.ua/news/tolerantnost_kak_princip_politicheskogo_dejstvija_istorija_teorija_praktika_svetlana_ilinskaja/2017-10-05-299
- Пірен М.І. Толерантність - дієвий чинник злагоди та консолідації в сучасному українському суспільстві / М. І. Пірен // Вісн. Нац. академії держ. управління при Президенті України. - 2015. - N 2. - С. 51-56. — Режим доступу : <http://visnyk.academy.gov.ua/wp-content/uploads/2015/06/08.pdf>
- Савінова, Н. Інформаційна віктимізація населення України в умовах пропаганди агресії / Н. Савінова // Юрид. вісн. України. — 2015. - № 33. — С 12-13. — Режим доступу : https://www.savinova.info/sites/default/files/all/abstracts/2015_05_5s.pdf
- Світоглядно-ціннісне самовизначення людини. Толерантність: соціально-сміслові варіації та євроінтеграційний контекст. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції молодих науковців (8-9 травня 2015 року). — Чернівці: Чернівецький національний університет, 2015. — 272 с. — Режим доступу : <http://www.religstud.chnu.edu.ua/res/religstud/Zbirnyk%2008.05.2015.pdf>
- Сищик А. С. Поняття «толерантність» в науковій літературі / А. С.Сищик // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. — № 5 (58). — Луганськ : СНУ ім. В.даля, 2013. — С. 165 — 173. — Режим доступу : <http://oaji.net/articles/2014/690-1396431499.pdf>
- Столяренко, О. В. Педагогічні аспекти виховання толерантності у студентському середовищі / О. В. Столяренко, Л. М. Магас // Гуманізм та освіта : зб. матеріалів міжнародної науково-практичної конференції ; електронне наукове видання матеріалів конференції. — Вінниця : ВНТУ, 2010. — Режим доступу : <http://conf.vntu.edu.ua/>
- Толерантность - гармония в многообразии // Интернет-портал. — Режим доступу : www.tolerance.ru/

- Толерантное сознание. Программа установки толерантного сознания [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://bu_UNESCO_Moscow_office_webmaster
- Шамсутдинова Е. Ю. Причины возможного коммуникативного дискомфорта в педагогической ситуации: взгляд преподавателя vs взгляд студента (к проблеме толерантности в лингводидактическом аспекте) : мастер-класс / Е. Ю. Шамсутдинова // сайт «Толерантность - гармония в многообразии». – Режим доступа : <http://www.tolerance.ru/Prichiny-diskomforta.php?PrPage=Master>
- Шаук О. Особливості формування мотиваційно-ціннісного компонента толерантності у майбутніх економістів / О. Шаук // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України, 2013 . - Вип. 3. – Режим доступу : <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&>
- Шаук О. Толерантність як сутнісна характеристика професійного спілкування / О. Шаук // Психологія і суспільство. - 2010. - № 2. - С. 169-177. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/soc_gum/Psis/2010_2/shayuk.pdf
- Якібчук М. І. Формування толерантності особистості в умовах глобалізації в процесі професійної підготовки у вищих навчальних закладах / М. І. Якібчук // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. – К., 2011– № 2. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/e-journals/Vnadps/2011_2/11ymivnz.pdf